

راه حل مسئله بردگی

سلیمان شاهد مفسر از سیاه پوستان مسلمان پرشوری است که از چند سال پیش زندگی خود را وقف تبلیغ و ترویج دین اسلام در آمریکا نموده است. در اینجا شما ترجمه متن سخنرانی او را در انجمن دانشجویان سیاه پوست آمریکا میخوانید و با نظریات او در مورد مسئله بردگی آشنا میشوید.

این مقاله از شماره دهم سال اول مجله World Muslim League چاپ مکه مورخ

ژوئیه ۱۹۷۴ ترجمه شده است.

۲ - ح

در این نیمکره (آمریکا) برای چهارصد سال بردگی مخصوصاً بصورت به صلیب کشیدن سیاه پوستان وجود داشته است.

بردگی وسیله اروپائیان در آفریقا رایج نشد بلکه در طول هزاران سال عده ای از مردم افراد دیگر را به بردگی میگرفتند.

قبل از ظهور اسلام بردگی در سرزمین مادری ما به شکلی که مورخین آنرا «بردگی ملایم» نامیده اند وجود داشت. در آن هنگام اسیران جنگی و تبهکاران رانده شده از اجتماع بردگی گرفته میشدند و یتیمان بعنوان خدمتگذاران خانه به خانواده های پیوستند. دوجنبه از محیط بردگی میان آفریقائی ها و اعراب،

بسم الله الرحمن الرحيم

ان الله لا یفر ما یقوم حتی یفر و اما بانفسهم
اسلام همیشه نخستگاه و سرچشمه راهائی ازبندها
بوده است. تسلط و کنترل ظالمانه گروهی از مردم
بوسیله گروهی دیگر با طبیعت بشر و اسلام که بحق
مذهب طبیعی بشر نامیده شده بیگانه است.
همانطور که یکی از سفیران مسلمان یاد آور شد
ایدئولوژی اسلام آمد تا افراد بشری را از بندگی
و اسارت بشر نجات داده و آنانرا به آزادی و عدالت
جامعی برساند که بر بندگی قدرتی مافوق قدرتهای
بشری بنا شده است.

اگرچه بردگی همیشه به يك صورت نبوده اما

مکتب اسلام

دین اکثریت مردم آن مناطق بوده است. چند قبیله «هاوساس» از منطقه یوروباس، فولبه، آشانتی، مانند ینگوز و لوفز و اجداد دیگر ما آنهائی بوده اند که چند قرن قبل از آمدن -نید بوستان- «آنی میسم» را رها کرده و اسلام را پذیرفته بودند.

آقای الکس هالی که در نوشتن «اتوبیوگرافی- مالکولم ایکس» همکاری داشته است برای شناخت اجداد خود در آفریقا مبلغ سی و پنج هزار دلار خرج کرد و سرانجام دریافت که نسب او به يك قبیله مسلمان بنام «ماندینگوز» میرسد

آقای هالی در سهامبر گذشته بمن نوشت: «تحقیق طولانی و پرازدنج سرانجام نسب اسلامی مرا فاش کرد. من و بردار من قصد داریم برای نشان دادن این مطلب در آن دهکده آفریقائی مسجدی بنا کنیم» وجود حکایات دیگر از بردگان ثابت میکند که آفریقائیان مسلمان در دنیای جدید ببردگی گرفته شدند و بعضی از آنها مخصوصاً در «کار بیستان» و آمریکای جنوبی برای مدت زیادی و ظایف و مراسم مذهبی خود را انجام میدادند.

بهر حال، مذهب يك برده یکی از آن چیزهایی بود که با آوردن او به دنیای جدید از وی گرفته شد. يك برده خواه «مسلمان» و خواه «آیمیس» مجبور شد که در مقابل محراب مسیحیت منحرف یا مسیحیت سفید پوست زانو بزند زیرا اگر کسانی به سخنان حضرت عیسی و حواریون معتقد باشند خوب می- دانند که برده گرفتن آفریقائیان با انگیزه نفع طلبی، مخالف مذهب محبت و برادری است که عیسی (ع) تعلیم میداد. از این گذشته مسیحیت قبل از آنکه به

قبل از آمدن اروپائیان قابل توجه است. اول اینکه در آن نوع بردگی کوشش عمدی برای محروم کردن برده از خصائل انسانی و یا تحقیر او وجود نداشت، و دوم اینکه بردگی در مقیاسی کوچک بود و به نژاد یا قبیله مخصوصی منحصر نمیشد.

در واقع اروپائیان با بردن آنکه بردگی از طریق دیگر را معمول کردند و انگیزه های اقتصادی را اساس آن قرار دادند.

واژه بردگی Slavery خود اصطلاح جالبی است.

علم اشتقاق کلمات یا اتیمولوژی آن نشان می- دهد که مردم سفید پوست حتی مردمی از نژاد خود را نیز ببردگی مبر گرفته اند زیرا که این اصطلاح از واژه اسلاو Slav ریشه میگیرد که به گروهی از مردم روسیه، لهستان و بوگسلاوی مربوط میشود. چنین مردمی بسوسیله اجداد «آنگلو ساکسون» در قرون وسطی ببردگی گرفته شدند اما هیچ مورخ منصفی دلیلی از ملایمت اروپائیان با بردگان آفریقائی بدست نداده است بلکه برعکس رفتار آنان حیوانی، ظالمانه، غیر انسانی و مبتنی بر نابودی نسل بوده است

* * *

اروپائیان برای بنای تمدن جدید نژاد شجاع سفید پوست! مجبور بودند تمدن درخشان نژاد سیاه و قهوه ای را در مشرق و مغرب نابود کنند!

تحقیق منابع تاریخی اگر چه هنوز کامل نشده است. معذا این حقیقت را اثبات میکند که تعداد قابل ملاحظه ای از اجداد (سیاه پوست) ما از مناطقی به اسارت گرفته شدند که در آن زمان و اکنون دین اسلام

دنیای خودتان را در هر چیز اطاعت کنید»

(در ترجمه کینگ جیمز King James در اینجا گفته میشود خدمتگذاران ، اما اصطلاح اصیل یونانی آن «دولوی» است که به مفهوم بردگان و آنانی است که ببردگی گرفته شده اند).

بردگان، از بابهای خودتان را در هر چیز اطاعت کنید . خوب دقت کنید . تنها راه حل مسیحیت (کنونی) برای مسئله بردگی تسلیم کامل در برابر ارباب و نیایش برای يك ارباب خوب و امیدواری برای يك زندگی بهتر در جهان دیگر است

سخن دیگری که میگویند از تعالیم صلح آمیز عیسی (ع) است آشکارا همین طرز تلقی را بیان می- کند. این عبارت بدین گونه است:

«من بشما میگویم که در برابرش مقاومت نکنید. هر کس که برگونه شما سیلی زد گونه دیگر را نیز بسوی او برگردانید!» (۱)

آنچه که عموماً از این جمله میفهمند این نیست که عیسی بگوید روی دیگرتان را برگردانید تا سیلی دیگر بخورید . او صرفاً از این ایده حمایت میکند که در موقعی که شخصی مورد اهانت واقع شد باید چشم پوشی کند زیرا که در آن روزها سیلی بمعنی توهین بود.

اما بطور کلی مسیحیت کنونی در برخورد با مسئله بردگی «تسلیم» را پیشنهاد میکند انسان سفید با سرور و شادمانی این نقطه ضعف در اصول اجتماعی مسیحیت را وسیله ای کرده است برای بدترین شکل استثمار ، و همه قربانیان این استثمار هستیم .

غرب بیاید يك مذهب شرقی بود. خطای مسیحیت (تحریف شده در غرب) در زمینه برخورد آن با مسئله بردگی است، طبق عقیده این مسیحیان ، در زمان عیسی (ع) و پولس بردگان سیاه و سفید وجود داشتند اما هیچ کدام از آن دو، بنیاد بردگی را مورد انتقاد قرار نداد و آنرا بیعدالتی بشمار نیاورد. جهت گیری پولس حواری در مورد این مسئله از نامه او به يك ارباب صاحب برده که برده اش گریخته و مسیحی شده بود هویدا است.

نام برده او نسیموس بود و شما میتواند نصیحت پولس حواری را در رساله به فیلمون در انجیل بخوانید .

مسیحیت کنونی يك مذهب «آن جهانی» است که بزندگی جسمانی این دنیا ارزش بسیار کمی می- دهد اما بردوازه های مروارید و خیا بانهای طلائی غیر جسمانی آن جهان تأکید فراوان میکند و همین علت است که مسائل اجتماعی ، دلوپسی ها و - اضطرابات مبتلا به این دنیا بسیار کم و جزئی در - انجیل کنونی مورد بحث قرار گرفته اند.

بازگردیم به موضوع برده فراری.

اگرچه پولس حواری از ارباب میخواهد که با بردگانش مهربان باشد اما این برآستی غم انگیز و در عین حال مسخره است که بهترین توصیه پولس به برده فراری این بود که هر چه زود تر به نودار با بش بازگردد .

در رساله دیگر (کو لوسیانس باب ۳- جمله ۲۲) پولس به بردگان میگوید: «بردگان، لذایهای این

أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ
تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ (سورة البقره آیه ۲۱۶)

دو یکار با دشمنان گرچه بر شما ناگوار باشد واجب
است و چه بسا امری را ناخوش دارید و حال آنکه
خوب و به نفع شماست و چه بسا چیزی را دوست
دارید و حال آنکه بد و به ضرر شماست و خداوند
عاقبت کارها را میداند و شما نمیدانید»
این بخاطر این است که در بعضی از شرایط تنها
راه حفظ صلح و آزادی اراده برای زندگی، جنگ و مردن
برای آن است .

تفاوت اساسی در ریشه تعالیم اسلامی با دیگر
تعالیم در این حقیقت است که مسلمان فقط باید تسلیم
اللّه باشد و تسلیم شدن به اراده کسی جز اللّه مخالف
مذهب اوست و بهمین علت است که قرآن به مسلمان
میگوید برای اجرای عدالت بشدت پایداری کنید:
كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ (سورة النساء آیه ۱۳۵)
و آناترا که برای احقاق حق ضعیفان و مظلومان
به یکار دست نمیزند مورد بازخواست قرار میدهد:
وَمَا لَكُمْ لَاتُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا
اخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ اَهْلِهَا وَاجْعَلْ لَنَا مَن
لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مَن لَدُنْكَ نَصِيرًا (سورة النساء
آیه ۷۵) .

یک مسلمان نمیتواند چون و ترسو باشد ، پستی
را بپذیرد و به بردگی گردن نهد، تنها راهی که شما
میتوانید یک مسلمان را ببردگی در آورید همان راهی
است که اروپائیان بر اجداد ما اعمال کردند: منزوی

برادران و خواهران من شك ندارم که اگر بردگان
اجازه داشتند بجای انجیل قرآن کریم را بخوانند
تاریخ آمریکا با آنچه که امروز هست
تفاوت کلی داشت!

در جایی که تاریخ بیش از صد طغیان و شورش
بردگان را ثبت میکند پیام اسلام میتواند الهام-
بخش هزاران انقلاب گردد. بردگان معمولاً سرگذشت
موسی و فرعون را در «عهد قدیم» سرمشق و الهام-
بخش خویش میسازند در حالی که نکات سازنده و-
انقلابی سرگذشت موسی در قرآن خیلی بیشتر از انجیل
آمده است.

اسلام برخلاف مسیحیت کنونی ایدئولوژی
کاملی است این مذهب تنها بر روی مسائل متافیزیکی
و خارج از جهان ماده تکیه نمیکند و اصول اجتماعی
و سیاسی بسیار پیشرفته نیز دارد.

تنها یک نظریه چند آیه از قرآن کریم تفاوت کلی
تعالیم این مذهب را در برخورد با ظلم و استثمار نشان
می دهد :

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّ
اللَّهَ عَلِيُّ أَمْرِهِمْ لَقَدِيرٌ (سورة الحج
آیه ۳۹)

: «به آنان که مورد ظلم و ستم واقع شدند اجازه
یکار داده شد و البته خداوند بریاری آنها قادر و-
تواناست» .

اسلام به معنی صلح است اما قرآن در بعضی
شرایط فرمان جنگ میدهد حتی اگر عده ای را خوش
نیاید و از آن اکراه داشته باشند:

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى

الله وابن السبيل فريضة من الله واقه عليهم حكيم .
(سوره نوبه آيه ۶۰)

«جزاین نیست که صدقات (زکات) برای هشت گروه است فقیران، تهیدستان، کارکنان امور صدقات، آنانکه برای جلب قلوبشان سعی میشود، در راه آزادی بردگان، قرضمندان، در راه ترویج دین خدا و آنانکه در راه مانده اند و این واجبی از سوی خداوند است و خداوند دانا و حکیم است.»

و این حضرت محمد (ص) بود که مقرراتی آنچنان دموکراتیک و عادلانه وضع کرد که حتی در قرن بیستم آمریکا نتوانسته است به آن نائل شود رسول خدا گفت: «اگر مردم سیاه پرستی برهبری شما منصوب شد هر چه گفت بشنوید و اطاعت کنید» (۱)

بنابراین، آن اعرابی که در تجاوزت بسرده دست داشتند منافق بودند، يك مسیحی برده دار از این نظر - که برده دار، مخالف عقاید مذهبیش نیست نمی - تواند چندان مورد سرزنش قسرا بگیرد اما وای بر کسی که نام مسلمانی بر خود نهد و برده داری کند. رسول خدا حضرت محمد (ص) فرمود «مسلمان بر برادر مسلمان خود ظلم نمیکند و او را در چنگال ظلم و بی عدالتی شخص دیگری رها نمیکند». بقیه دارد

کردن او و گرفتن مذهبش و دور داشتن او از قرآن! زیرا که قرآن همچون آتش است، قلب را به طپش سریع و اندیشه را به طرح و نقشه های آشکار و امیدارد و دست را بروی قبضه شمشیر قرار می دهد!

* * *

پس از اینکه اسلام به عربستان آمد نمیتوانست وجود يك طبقه از مردم را بعنوان برده دائمی تحمل کند. قبل از ظهور اسلام بردگی وجود داشت اما اسلام فرمان داد:

برده را آزاد کنید. يك برده فقط قربانی شرعی خاصی شده است، در حالیکه انسان باید آزاد باشد. حتی اگر نمیتوانید بردگان را با سرعت آزاد بسازید وسائل رهایی تدریجی آنها را فراهم کنید. برده را برای بخشش گناهان خود آزاد کنید. به وی شایستگی و لیاقت دهید تا بتواند معاش خود را تهیه کند.

یکی از موارد مصرف زکات در اسلام «آزادی» بردگان است:

انما الصدقات للفقر او العاقلین علیها
والمولفة قلوبهم و فی الرقاب و العارمین و فی سبیل -

(بقیه از ص ۲۰)

برقرار گردد آیا صادر کنندگان اسلحه، کانون تشنج تازه و دنبال آن بازار جدیدی برای فروش اسلحه کشف خواهند کرد؟

خانه های خود بازرداغی در جهان دارند ولی ملل فقیر و عقب مانده که قادر به تامین نیازمندیهای ضروری خود نیستند قربانی این مسابقه می شوند و هزینه تسلیحاتی آنان بیشترین درآمد ملی آنان را می بلعد.

يك نگاه به آمار بالا ثابت می کند که خریدار عمده سلاحهای کنونی چه کشورهائی هستند؟ و اگر روزی در میان این ملتها صلح و آرامش استوار،

